

„Ha a búza töve megszakad, aratunk”

Népi mondás

César Patteín festménye

CÉSAR PATTEÍN 1891

„A szerződés kötelez, az adott szót megtart” - Varga Ákos

Szupergyors aratás - gyengébb hozamok

Az időjárás most kedvez az aratásnak, az agrártárca és a gazdálkodók beszámolóí szerint is gyorsítja a munkát, hogy nincs reggel harmat, korán el lehet kezdeni a munkát. A rekordkorán, június 6-án megkezdett aratás idén – ha nem szól közbe az időjárás – rendkívül gyors lesz, és szokatlanul hamar, akár már a jövő héten nem is marad búza a határban.

Nem várható kiemelkedő termés, de a piaci helyzet nyugodtabb gabonaszezont ígér. Ennek részben az az oka, hogy a világpiacon április közepén megkezdődött egy áremelkedés, aminek a magyar piacra is eljutott a hatása. Az áremelkedés azóta véget ért, és újra csökkenő trendről szólnak a hírek, de a hazai hangulatot nagyban javította, hogy már a tavalyi második félévben beindult a gabonaexport, az aratás kezdetére pedig gyakorlatilag kiürültek a tárolók.

Az exportdinamikát jól jelzi, hogy a 2022 második félévi 1,9 millió tonnáról 2023 második hat hónapjában 3,3 millió tonnára nőtt a kivitel. Idén pedig csak az első negyedévben 2,1 millió tonna gabona ment ki, amiből

- 1,15 millió tonna volt a búza,
- 274 ezer tonna az árpa, és
- 707 ezer tonna a kukorica.

Kell a magyar búza az olaszoknak

Ennek a 2,1 millió tonna gabonának éppen a felét Olaszországba szállították a magyarországi exportőrök, 395 ezer tonnát Németországba, 299 ezer tonnát pedig Ausztriába. Az olasz piac az orosz–ukrán háború előtt 40 százalék körüli volt az exportunkban, ez 2022-ben felment 47 százalékra, és az idei az első negyedévben is 47 százalék. Ez azért is érdekes, hogy korábban azzal is magyarították a gabonaexport befulladását, hogy az ukránok elfoglalták a magyar exportőrök elől az olasz piacot, de ezekből az adatokból az látszik, hogy az export legfőbb célországa továbbra is Olaszország maradt, sőt a gyenge exportot hozó évben még dominánsabbá vált. Az agrártárca szerint általában elmondható, hogy a háború utáni felfordult gabonapiachoz képest visszarendeződés figyelhető meg az ukrán és a magyar gabonaexport célországaiban egyaránt. Ez ugyanakkor csupán azt jelenti, hogy a hazai gabonakivitel kijött a korábbi válságos helyzetéből, de a háború előtti állapot teljes mértékben már nem fog visszatérni, vagyis az ukrán terménnyel továbbra is számolni kell.

Mégis felpörgött a búzaexport, de nyomott áron megy ki a termés

A gabonapiaci szakértőket is meglepte az információ, amely szerint az eddig sejtettnél jóval nagyobb ütemben sikerült exportálni a búzát, így megvan az esélye annak, hogy nem egy hatalmas készlettel várják a raktarak az aratásból bejövő terményt. Érdekes fejlemény, hogy a szántóföldi vetésszerkezetben az arányok némileg eltolódtak a nyári és az őszi betakarítású növények között – utóbbiak javára. Az

- őszi búza 864 ezer hektáros vetésterülete a tavalyinál 18, az elmúlt öt év átlagánál pedig 11,4,
- az őszi árpa 260 ezer hektárja a 2023-asnál 34,7, az elmúlt öt év átlagánál 7,7, míg
- az őszi káposztarepce 174 ezer hektáros vetésterülete a tavalyinál 7,9, az elmúlt ötéves átlagnál pedig 31,1 százalékkal kisebb.

Az őszi betakarítású növényekre szavaztak a gazdák

A májusi eső – ahogyan azt Petőházi Tamás, a Gabonatermesztők Országos Szövetsége (GOSZ) elnöke korábban elmondta a Világgazdaságnak – már csak a szemtelítődésben segített, vagyis némileg kozmetikázhatta a termésmennyiséget. Az őszi betakarítású növényeknek viszont nagyon jól jött az eső. Idén eddig szerencsére az időjárási szélsőségek nem okoztak nagyobb károkat – viharban megdőlt állományokról például nem esett szó, a szántóföldi kultúrákat pedig a gazdálkodók bejelentései szerint 13 ezer hektáron érte aszály- és 11 ezer hektáron belvízkár. A talajnedvesség-adatok ugyanakkor hosszabb távon aggasztóak: a felső 20 centiméteres rétegben a hasznosítható víztartalom aránya Bácskában, Észak-Békésben, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében és a Hajdúság egy részén 50-60 százalék, a felső 50 centis rétegben pedig 40-50 százalék.

Az egységes kérelmek adatai alapján

az őszi betakarítású növények idei összes vetésterülete 1,7 millió hektár, ami a tavalyi területhez képest 10,7 százalékos növekedést jelent, de az elmúlt öt év átlagánál is 2,1 százalékkal magasabb. A kukoricánál a tavalyihoz képest még erőteljesebb az elmozdulás, viszont a jelek szerint a 2022-es, történelmi aszály réme sem múlt el nyomtalanul: a 874 ezer hektár 13,8 százalékkal magasabb, mint egy éve, viszont az elmúlt öt év átlagánál 6 százalékkal alacsonyabb. Ha kicsit hátrébb tekintünk, feltűnhet, hogy a kukorica vetésterülete először 2017-ben esett egymillió hektár alá, 2021-ben pedig 995 ezer hektár volt. A 874 ezer hektár az előzetes várakozásokhoz képest magasabb területet jelent, sok helyen az időjárási okok miatt nem sikerült őszi vetések helyére került, de a szakmabeliek szerint az is támogatta a területnövekedést, hogy jelentősen olcsóbb kukorica-vetőmagokhoz is hozzá lehetett jutni.

Nőtt a napraforgó-terület is, az egységes kérelmek alapján számolt 680 ezer hektár a tavalyinál 0,8, míg az elmúlt öt év átlagánál pedig 6,7 százalékkal magasabb – 2021-ben például 650 ezer hektár volt.

Arányaiban a legnagyobb ugrás a szójánál következett be: a 112 ezer hektáros idei vetésterület, a 2023-as értékhez és az elmúlt öt év átlagához képest is lényegében duplázódást jelent.

Az eddigi hazai területi rekordot a 2017-es 76 ezer hektár jelentette, de 2021-ben már csak 57 ezer hektáros vetésterülettel lehetett számolni.

(Forrás: világgazdaság)

Terményárzuhanás – meggyőző magyarázat nélkül

Az áprilisi árszintek felé tartunk, és nincs kivétel: a repcétől a kukoricáig minden veszít az értékéből. A magyarázatok éppúgy gyenge lábakon állnak, ahogy a májusi drágulás idején is. Úgy tűnik, a korábbi vágtaból most szállnak ki nyereséggel a brókerek. Ahogy a májusi drágulás mértéke is túlzónak tűnt, úgy a mostani gyors lejtmenetre is gyengék a magyarázatok. Május 28. óta minden termény ára zuhant a tőzsdéken. Minél közelebbi a betakarítása, annál inkább: a repce 36 eurót (457 euró/t), a malmi búza 32 eurót (most 232,7 euró/t), a kukorica pedig 22 eurót (most 208 euró/t) veszített az értékéből. Eközben a kőolaj ára viszonylag magas (83 dollár/hordó), a búzából pedig minden egyes szemre szüksége lesz a világnak.

Félmagyarázatok

Az elemzői magyarázat szerint az USA-ban átlag feletti ütemben halad az őszi árpa és a búza aratása. A terméskilátások jók, emellett az átlagosnál nagyobb készletek nyomják még a farmerek raktárait. Leginkább kukoricából sok az eladatlan áru, ezért a helyi elemzők úgy vélik, hogy 2025 szeptemberére hatéves csúcsra emelkedhet a tengeri zárókészlete az USA-ban. Ukrajnában is 4 millió tonnával feljebb korrigálták a várható gabonatermést. A várt 56 millió tonnából 21 millió tonna lehet a búza és 28,5 millió tonna a kukorica. Búzából 2 hónappal ezelőtt ugyanennyit vártak az elemzők, kukoricából viszont 2 millió tonnával kevesebbet. A többi mennyiségi növekedésért az árpa lehet a felelős. Egyébként az ukrán árak is esnek, a kukoricát 156 dollárért, az árpat 160, az eurobúzákat 215 dollárért szállítják el az országhatárra.

Mivel az euró és a forint is veszített az értékéből a dollárral szemben, magyar pénznemben még mindig nem súlyosak a veszteségek. A repcéért még mindig kiharcolhatóknak tűnik a 170-175 ezer forintos, a búzáért pedig a 75 ezer forintos ár.

(Forrás: Mezőhír: Gönczi K)

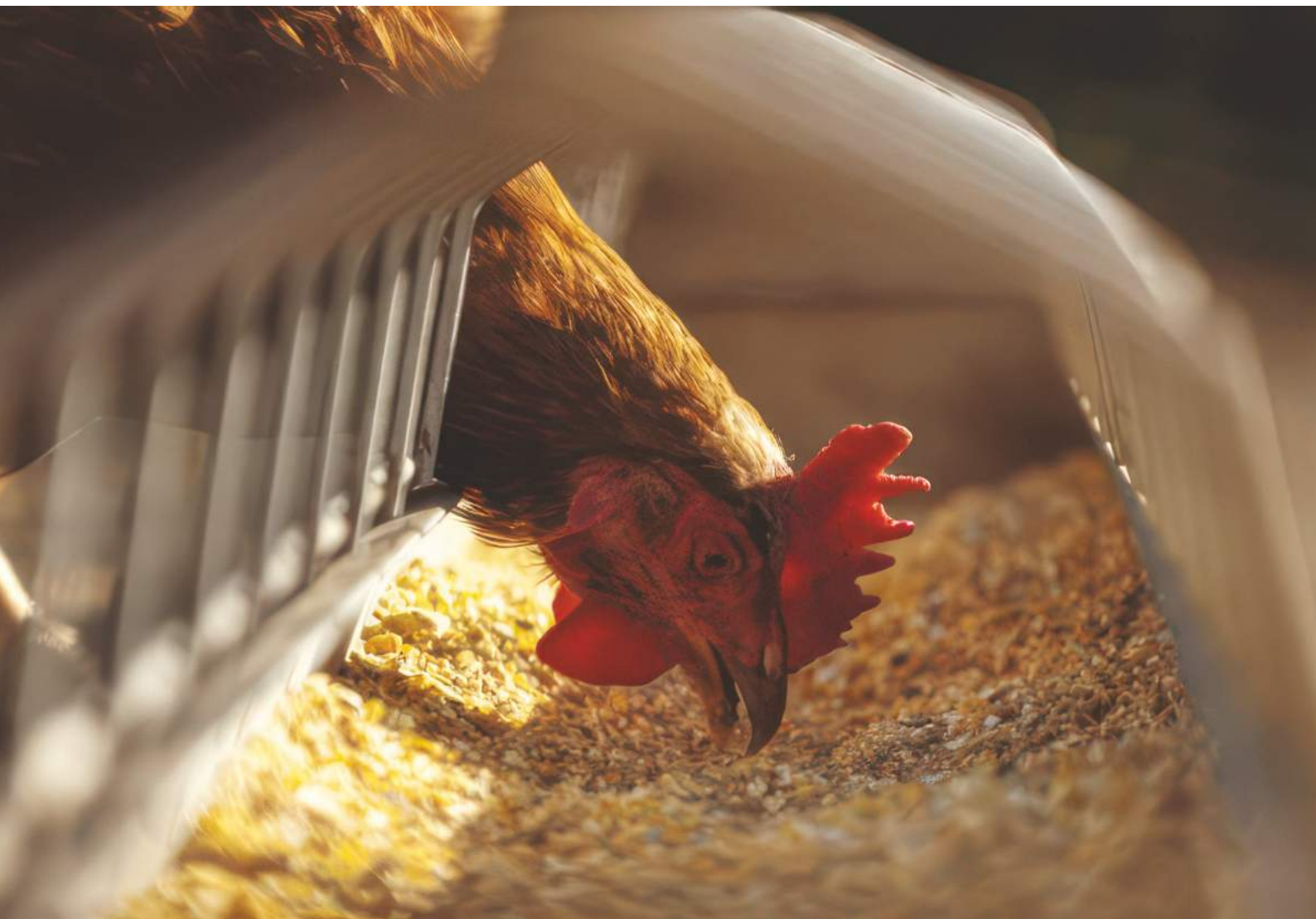
ÁR-
ZUHANÁS!

Nemzetközi elemzés

A takarmány felhasználás hatékonyságának vizsgálata

140 ország 27 ezer takarmánygyárának adatai alapján kiderült, hogy a tavalyi csökkenő kereslet mögött nem gazdasági, szerkezeti okok voltak, hanem a takarmányok hatékonyabb felhasználása. Ez izgalmas következtetéseket sejtet a közeljövőről. Az Alltech által a közelmúltban kiadott 2024-es Agri-Food Outlook szerint 2023-ban a globális takarmánytermelés lényegében változatlan maradt. Az 1,3 milliárd tonnás kibocsátás csak 2,6 millió tonnával csökkent (0,2%) a 2022 évhez képest.

A takarmányok iránti összességében alacsonyabb kereslet részben a takarmány hatékonyabb felhasználásának volt köszönhető. Ezt természetesen az intenzív termelési rendszerek tették lehetővé. Ezek a nagyüzemek a takarmányozásra, a gazdaságirányításra és a korszerű technológiákra összpontosítanak. Az állati fehérje általános termelésének lassulása – a számos takarmány- és állati fehérjét gyártó cég által tapasztalt szűk haszonkulcs hatására – szintén hozzájárult a takarmánykereslet csökkenéséhez.

További csökkenés várható

Az infláció és az étkezési trendek, a magasabb termelési költségek és a geopolitikai feszültségek okozta változó fogyasztási minták 2023-ban is befolyásolták a takarmánytermelést.

A takarmányhasznosulás hatékonyságának növekedésével kapcsolatosan az elemzések az alapanyag-felhasználás további csökkenését várják. Ez kihat majd a növénytermesztésre háruló alapanyag-előállításra is. A várható mérséklődés – akárcsak a 2022-2023-as évek változását alapul véve – nyilván nem lesz jelentős, hiszen az állattartás intenzifikálása, a takarmányok hatékonyabb hasznosulása sem nő gyors ütemben.

Takarmánygyártó nagyhatalmak

A világ 10 legnagyobb takarmánytermelő országa a világ takarmánytermelésének 63%-át állította elő, ugyanúgy, mint 2022-ben. Érdekes módon a világ globális takarmánytermelésének csaknem fele Kínában, az Egyesült Államokban, Braziliában és Indiában összpontosul. Íme, a sorrend: Kína: 262,71 millió tonna, USA 238 mt, Brazília 83 mt, India: 53 mt, Mexikó: 40 mt, Oroszország 35 mt, Spanyolország 27 mt, Vietnam 24 mt, Japán 24 mt és Törökország 23 mt.

A világtendencia itthon is érvényesül

A változás egyébként a hazai takarmánygyártásban is tetten érhető. Az Agrárközgazdasági Intézet legutóbbi, tavalyi, 2022-re vonatkozó jelentése szerint itthon a keverőüzemekben 3,64 millió tonna haszonállat-takarmánykeveréket állítottak elő. Ez 8,1 százalékkal kevesebb, mint az azt megelőző évben. A gyártott keveréktakarmány 49 százalékát, 1,8 millió tonnát a baromfitakarmányok adták. A sertéstakarmány 1,3 millió, a szarvasmarha-takarmányok 403 ezer tonnával részesedtek a 2022. évi termelésből.

(Forrás: Agrárágazat: Kohout Z. Agri-Food. AI Agrárközgazdasági Intézet)

Megérkezett a madárinfluenza elleni vakcina Finnország lesz az első ország, ahol bevezetik a vakcinát

Finnország azt tervezi, hogy már a jövő héten felajánlja a madárinfluenza elleni megelőző védőoltást néhány olyan munkavállalónak, aki érintkezik állatokkal. 10 000 ember számára vásároltak vakcinát, amely egyenként két injekcióból áll, a CSL Seqirus gyártótól 15 nemzet számára legfeljebb 40 millió adagot tartalmazó közös uniós beszerzés részeként.

Az ausztrál cég azt nyilatkozta, hogy Finnország lesz az első ország, ahol bevezetik a vakcinát, melyet azoknak a 18 éves vagy idősebb személyeknek ajánlanak fel, akik munkájuk vagy egyéb körülményeik miatt fokozottan ki vannak téve a madárinfluenza-megbetegedés kockázatának.

Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ azok esetében, akik fertőzött állatokkal érintkezhetnek, a rizikót alacsonytól közepesig terjedőre értékelte, és úgy véli, az emberi populáció várhatóan immunológiailag fogékony lesz a madárinfluenza-vírusokra, ezért ha a vírus képes lesz tartósan emberről emberre átadódni, gyorsan terjedésnek indulhat. Tehát folyamatosan figyelni kell a madárinfluenza-vírusokat, mert létrejöhet egy olyan törzs, ami újabb influenzapandémiával fenyegetheti az emberiséget.

Az Európai Bizottság közbeszerzési szerződést írt alá 665 ezer adag, az állatról emberre terjedő (zoonózis) influenza elleni vakcina szállítására, amelynek keretében a részt vevő tagállamok hozzáférnek a madárinfluenza-járvány megelőzését szolgáló oltóanyagokhoz. A Seqirus elnevezésű oltóanyagot azoknak szánják, akiknél a legnagyobb a madárinfluenza-fertőzés kockázata, mint például a baromfifarmokon dolgozók és az állatorvosok. A közbeszerzési szerződés lehetővé teszi az egyes országok számára, hogy a nemzeti szükségletektől függően rendeljenek oltóanyagot.

Az EU-ban jelenleg ez az egyetlen engedélyezett vakcina zoonózis madárinfluenza ellen.

(Forrás: magyarallatvedelem.hu)

Sürgős

 Szarvasmarhák számára kifejlesztett madárinfluenza elleni vakcina**Terjed a vírus Amerikában: rengeteg cég dolgozik a vakcina kifejlesztésén.**

Már huszonnégy vállalat dolgozik azon, hogy szarvasmarhák számára kifejlesszék a madárinfluenza elleni vakcinát. A vírus egyre komolyabban terjed Amerikában a tejelő állományok között - mondta Tom Vilsack mezőgazdasági miniszter a Reutersnek. Az Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma (USDA) szerint a madárinfluenza március vége óta 90 tejelő állományt fertőzött meg 12 államban. Három tejtermelő farm dolgozója is megfertőződött a vírussal, kettő Michiganban és egy pedig Texasban.

Egy vakcina megfékezheti a madárinfluenza új fajokra való átterjedésének kockázatát, és csökkentheti a tejtermelők potenciális gazdasági veszteségeit, ugyanakkor évekbe telhet a kifejlesztése.

A Zoetis állategészségügyi vállalat idén tavasszal megkezdte a tejelő szarvasmarhák vakcina kifejlesztését. A vakcinafejlesztés különböző szakaszaiban dolgozó vállalatokon kívül az USDA saját kutatást végez egy vakcinával kapcsolatban az iowai Amesben található laboratóriumában - mondta Vilsack egy interjújában. Az ügynökség jelöltet keres a hatékonyság tesztelésére. Mindez nem lesz könnyű és rövid folyamat, akár egy évig is eltarthat még - írja a Reuters.

A tejelő tehenek esetében a fő kockázatot egyébként nem a vándormadarak, hanem környezetük jelenti. Ezen belül is az emberek, a járművek és különböző berendezések, hiszen észrevétlenül hordozhatják és terjeszthetik a vírust. Ezért is kulcsfontosságú a biológiai védelem is. Vilsack szerint a közeljövőben bevezethetik a tej tesztelésére vonatkozó kísérleti programot is.

(Forrás: Agrárszektor. USDA. Zoetis)

Siker

 Magyar kutatók új antibiotikumot fejlesztettek ki

Egy teljesen új hatásmechanizmusú antibiotikumot fejlesztettek ki a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpont kutatói, ami úgy veszi fel a harcot a szuperbaktériumokkal, hogy szétroncsolja a baktériumok sejtfalát – olvasható a HUN-REN közleményében.

A felfedezés azért is jelentős, mert a WHO előrejelzése szerint 2050-re vezető halálokká válhatnak az olyan fertőzések, amelyek a hagyományos antibiotikumoknak ellenálló mikroorganizmusok miatt alakulnak ki.

„A saját szervezetünkben is vannak természetes alapú peptidek, ezeket antimikrobiális peptideknek hívjuk. Mi olyan új antibiotikumot terveztünk, amelyek ötvözik ezeknek a természetes peptideknek a baktériumölő mechanizmusait a nem természetes vegyületek kedvező biostabilitásával” – foglalta össze a lényegét Beke-Somfai Tamás, a HUN-REN TTK Biomolekuláris Önrendeződés Kutatócsoportjának vezetője.

A kutatók eddig nem tudták igazán megfigyelni, hogy a peptidek hogyan „lépnek fel” a baktériumok ellen. Most azonban a magyar kutatóknak sikerült végigkövetniük, hogyan rendeződnek ezek a baktériumsejtek felszínén szupramolekuláris szerkezetekbe, amihez krio-elektronmikroszkópot is használtak. Ez egy olyan eszköz, ami biomolekulák, és a nagy méretű, akár tízezer atomot tömörítő makromolekulák térszerkezete is megvizsgálható.

A HUN-REN kutatóinak munkájáról a Nature Communications is beszámolt. Ez a felfedezés azért is jelentős, mert az új szuperbaktériumok ellen a hagyományos antibiotikumok hatástalanok. Már a WHO első, 2020-as átfogó elemzése kimutatta, hogy az ellenálló baktériumok 1,27 millió halálesetet okoztak 2019-ben, és ez a szám évről évre sokszorozódik.

(Forrás: Techtud: Kaiser O. Nature Communications)

Gazdaszemmel A kukorica jövője

Véget ért egy korszak? Már nem a kukorica a magyar földek sztárja?

Rossz idők járnak a magyar kukoricatermesztésre: a növénykultúránál, ami hosszú ideig megingathatlannak tűnt a trónján, 2022 óta komoly visszaesés tapasztalható. A két évvel ezelőtti, történelmi aszály hatására nemcsak a 2023-as évben csökkent a növény vetésterülete, de - nem kis részben - a hosszú időn keresztül az alacsony felvásárlási árak miatt idén még kisebb területen vetettek kukoricát a magyar gazdák.

A történelmi aszály közbeszólt

Bár sokáig úgy látszott, a kukorica magyarországi termesztésének semmi sem árthat, 2022-es történelmi aszály megtörte ezt a diadalmenetet. A rossz emlékezetű év sosem látott negatív terméseredményeket hozott, hektáronként 3,4-4,3 tonnás termésátlag született csak, az össztermés pedig mindössze 2,37 millió tonnát tett ki. Ez pedig alaposan rányomta a bélyegét a termesztésre: míg 2022-ben 983 ezer hektáron vetettek kukoricát a magyar gazdák, addig 2023-ban már csak 871 ezer hektárra terveztek ezzel a növényvel, ami mintegy 12%-os visszaesést jelentett. A teljes betakarított terület végül 768 ezer hektárra csökkent, az össztermés pedig 5,3 millió tonnát tett ki, ám ez nem adott túl sok okot az öröme: a tartósan alacsony gabonaárak miatt ugyanis egyre kevésbé érte meg a gazdáknak ezzel a növényvel foglalkozni.

2024-ben, az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) adatai szerint a kukorica tervezett vetésterülete 795,6 ezer hektár volt. Ez azt jelenti, hogy a tavalyihoz képest a vetésterület újabb 9%-kal csökkent idén, azt pedig még nem lehet tudni, ennek mekkora részéről tudják betakarítani a terményt a gazdák.

(Forrás: Agrárszektor: Szedlák L. AKI)

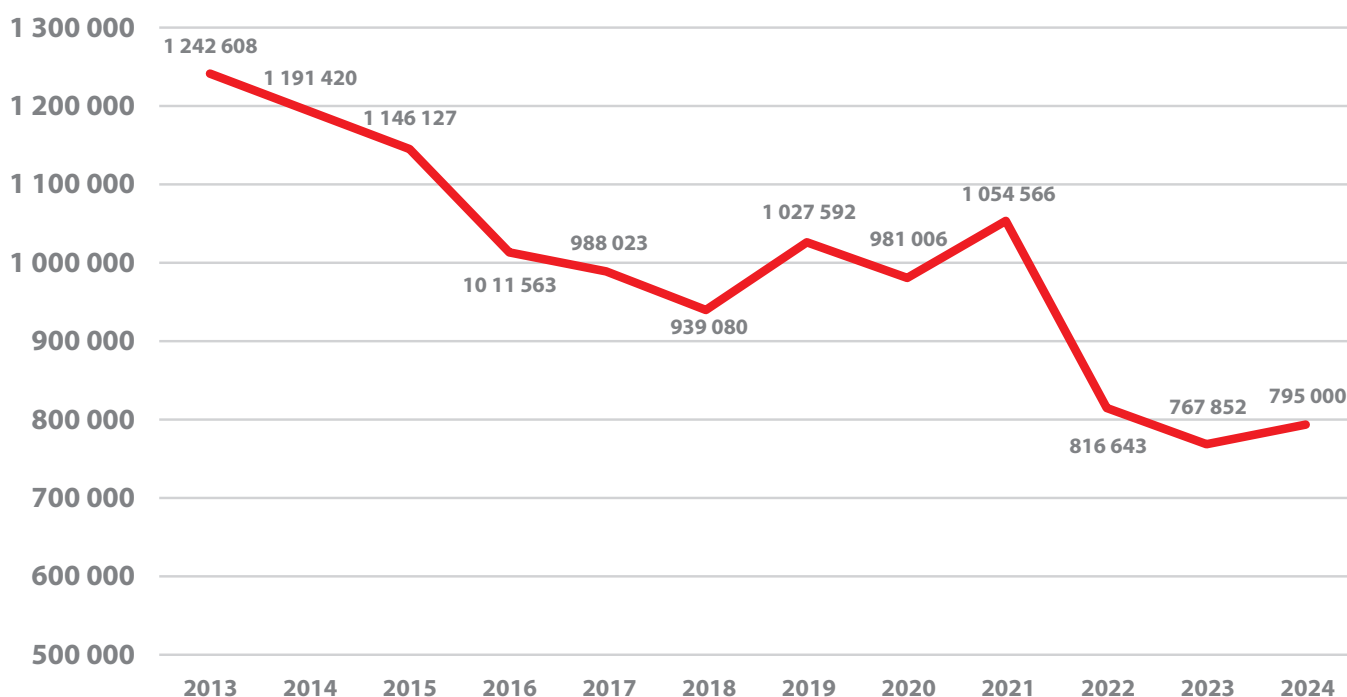

A „bizalomvesztett” kukorica és a sikernövények

Elveszett a bizalom

Úgy tűnik, a növény a 2022. évi multikrizis óta nem tud magához térni. Akkor a piac bedőlése, az aszály, az aflatoxinproblémák és az energia árának emelkedése egyszerre sújtotta azokat, akik erre a növényre alapozták a gazdálkodásukat.

• Kukorica hazai termőterülete (ha)

Tovagyűrűző hatások

A probléma tovább gyűrűző hatása a vetőmagpiacon is megmutatkozik. A háborúval komoly partnereket veszítettünk a keleti térségben, de mint látható, itthon is 200 ezer hektárnyi terület esett ki tartósan a termelésből. A hibridkukorica termelésére így idén bő 2000 hektárral kevesebbet fordítanak a gazdaságok, mintegy 20,5 ezer hektárt.

Csemegekukoricából pedig csaknem 4 ezer hektárral terveznek kevesebbet vetni, miután a kínai áru tavaly összezavarta az európai piacot, és a gyárok nem mertek nagyobb mennyiségre szerződni. 23,6 ezer hektár szerepel a vetési tervben a tavalyi 27,2 ezer után.

Sikernövények

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet jelentéséből kiderül, hogy a köles és az olajlen valóban sikernövény lett, míg a lucerna a vesztesek közé tartozik. A szója, a bab, a paradicsom és a cukorrépa területe öröndetesen növekedett.

(Forrás: Agroinform)

Talajlelet

Baj van, sürgősen intézkedni kell

Meg kellene állítani a negatív folyamatokat.

A hazai talajok minőségének megőrzéséért és javításáért felelősséget érző szakmai szervezetekkel közösen rendezett találkozót a közelmúltban a Magyar Talajtani Társaság, a Miskolci Egyetem.

Hivatalos statisztikák szerint Európa talajainak hatvan százaléka legalább egy degradációs folyamattól szenved, de általában többtől – fotó: pixabay.com

A talajtani adottságaink nagyon sokfélék és gazdagok, azonban az elmúlt évtizedekben folytatott intenzív mezőgazdasági termelés nagyon erős nyomot hagyott különösen a dombvidéki területeken, ahol hihetetlen méreteket öltött az erózió, de vannak olyan területek is, ahol már a teljes talajtakaró eltűnt és a talajképző kőzet termelnek. Nagyon komoly problémák vannak az Alföldön is, ugyanis a talaj szerkezete már annyira leromlott, hogy nem engedi át a vizet és emiatt sokszor belvizes, aszályérzékeny helyen kell gazdálkodni. Dobos Endre, a Magyar Talajtani Társaság elnöke elmondta: ha a klímaváltozás szóba kerül, ott is a talaj a legfontosabb tényező. Hivatalos statisztikák szerint Európa talajainak hatvan százaléka legalább egy degradációs folyamattól szenved, de általában többtől. Ugyanez a hazai talajokra is igaz.

A talajnak minden árt, ami az eredeti rendszerét megbolygatja, ezért a vegyszerezés egy szükséges rossznak tekinthető, mivel miközben hatással van a növényekre és az állatokra, ugyanúgy a talajbiológiára is. Ha ez nincs, akkor talajlelet sincs, ezért a talaj, mint egy élő, lélegző rendszer, nem tud élni. A gazdák többsége tudja, hogy baj van a földdel, vagyis a talaj minőségével. De ez a felismerés és a gazdasági érdek nyilvánvalóan ütközhet, ezért annál nagyobb lesz a baj, ha nem nyúlunk hozzá és hagyjuk ezt a folyamatot előre haladni, vagyis csak rosszat teszünk – összegezte Dobos Endre.

Akemizálással együtt hihetetlen erők hatnak a talajra, csak mire a másodlagos, harmadlagos hatások láthatóvá válnak, addigra már késő észre venni, hogy nem jó irányban haladunk. Az éghajlatváltozáson belül megfigyelhető, hogy nagyon sokat változott csapadékeloszlás. A nagy mértékű vízhiány a talajban teljesen átalakította a gondolkodásmódunkat. A műtrágya is rontja a talaj minőségét, azonban nélküle nem lehet azt a mennyiségi növénytermesztést folytatni, ami képes biztosítani az élelmiszerellátás zavartalanságát.

(Forrás: Agroinform: Faar I.)

Szántóföldi növénytermesztés: százezer forint veszteség hektáronként

A termelési taktikákról szól a BASF Mezőgazdasági megoldások nevű YouTube csatorna legfrissebb adása. Az agrárium jövedelmezősége ugyanis drasztikusan megváltozott az elmúlt években, így minden termelőnek el kell gondolkodnia azon, hol érdemes, vagy egyáltalán nem ajánlott a költségek optimalizációja a megváltozott körülményekre reagálva.

A szakértő vendégek között szerepelt Petőházi Tamás, a Gabonatermesztők Országos Szövetségének elnöke is, aki úgy látja, hogy különösen az utóbbi két évben történtek nagy változások a szántóföldi növénytermesztésben.

Egyrészt a 2022-es rendkívüli aszály tette próbára az ágazat szereplőit, másrészt a szomszédunkban dúló háború miatt áramlott hatalmas mennyiségű ukrán áru Magyarországra, illetve egész Európába. 2023-ban leestek az árak, a szántóföldi növénytermesztés hektáronként átlagosan 100 ezer forintos veszteséggel működött – közölt egy megdöbbenő adatot Petőházi Tamás.

Az okok között szerepel, hogy jelenleg a nyugat-európai árszínvonal alacsony, a hagyományos exportpiacaink telítődtek. Tapasztalható ugyan fölfelé némi árkorrekció, de a GOSZ elnöke szerint nem a magyarországi termelés fogja meghatározni az árszínvonalat a közeljövőben sem, hanem a világpolitikai helyzet alakulása.

Átgondolatlan spórolás

Gondot jelent, hogy a magyar gazdák elkezdtek spórolni a csökkenő bevételeik miatt, bár nem biztos, hogy ezt a legjobb területeken teszik. A hazai műtrágyafelhasználás például 1,4 millió tonnáról 700 ezerre csökkent, ezt a megfelelő mennyiséget pedig igen hatékonyan kellene felhasználni ahhoz, hogy ne következzen be jelentős terméseszkücsökkenés.

Akik lényegében nullára viszik le a műtrágyázást, vagy csupán minimális fejtrágyában gondolkodnak kalászosoknál, azoknál, ha az első évben nem is, de a következőben biztosan lesznek következményei a termésmennyiség és -minőség csökkenése formájában. A biztató jelenségek közé sorolható, hogy a 110–130 ezer forint körüli műtrágyaárak már elég kecségetőek ahhoz, hogy a termelők egy része mégiscsak komolyabb tápanyag-utánpótlásban gondolkodjon a földjein.

Kockázatcsökkentés

A növényvédelem pedig 2024-ben egyértelműen a kockázatcsökkentésről szól. A gazdák itt sem tehetik meg, hogy ezen spóroljanak, és veszni hagyják a befektetett pénzt, energiát. A szántóföldi növénytermesztésben is vannak olyan betegségek, amelyek miatt, ha már láthatóvá válnak a tünetei, 20 százalékos terméskieséssel lehet kalkulálni.

„A magasabb minőségre mindig van piac, a 14–14,5-es fehérjesszint fölötti búzákra például mindig kaphatnak árprémiumot a termelők. Akiknek egyébként egy-két naponta tisztában kell lenniük az aktuális árakkal, hogy megfelelő döntést tudjanak hozni az értékesítés időpontjáról, stratégiájáról” – zárta a GOSZ elnöke.

(Forrás: Agrofórum)

Hitelesen • Gyorsan • Röviden

Nem kell zárni a baromfit

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) laboratóriuma április vége óta nem mutatott ki újabb madárinfluenza-fertőzést baromfikban. A járványhelyzet pozitív alakulása miatt az országos főállatorvos június 20-án megjelent, 1/2024. számú határozatában eltörölte a baromfik kötelező zártan tartásának országos előírását.

A további szabályok érvényben maradnak: az állattartóknak változatlanul be kell tartaniuk a járványvédelmi minimum feltételeket, így minimalizálva annak kockázatát, hogy a madárinfluenza betegség újból megjelenjen hazánkban. Emellett a zártan etetést és itatást előíró rendelkezések sem változnak, valamint a takarmányt is zárt helyen szükséges tárolni.

Halált okozó horror kullancs

A különösen veszélyes ízeltlábút 2009-ben, a Margitszigeten találták meg először, azóta már több vármegyéből is jelentették a jelenlétét. 2021-ben kettő, 2022-ben kilenc, 2023-ban újabb négy Hyalomma kullancsot találtak Magyarországon - írja a kullancsfigyelo.hu adatai alapján a naphire.hu. A kullancsportál lakossági bejelentések alapján összegzi a kullancsok magyarországi előfordulását. A Hyalomma marginatum egy egzotikus kullancsfaj, ami a krími-kongói vérzéses láz terjesztéséért felelős.

Aggasztó hírek érkeztek: nyakunkon az élelmiszer-háborúk kora?

Az élelmiszer-háborúk korára figyelmeztetnek iparági szereplők. Az élelmiszerárak a koronavírus-járvány után kezdtek emelkedni, majd az orosz-ukrán háború kirobbanása után is megugrottak. A konfliktus miatt a gabona és a műtrágya exportjának egy része is akadozott, ami az éghajlatváltozással együtt tovább fokozta az élelmiszer-ellátás bizonytalanságát. A problémára a kormányok korlátozásokkal válaszolnak.

EU: a mesterséges intelligencia szabályozása

Hosszas jogalkotási folyamat lezárásaként május 21-én az Európa Tanács elfogadta a mesterséges intelligenciáról szóló rendelettervezetet, az EU Hivatalos Lapjában való közzétételétől pedig megkezdődik a visszaszámlálás a rendelet alkalmazásáig. Az új rendelettel az EU létrehozta a világ első kötelező érvényű mesterséges intelligenciára vonatkozó jogszabályát. Ennek célja az alapvető jogok, a demokrácia, a jogállamiság és a környezeti fenntarthatóság védelme a magas kockázatú MI rendszerekkel szemben, valamint az MI rendszerekbe vetett bizalom felépítése és az innováció fellendítése.

Jövedéki adó visszatérítés

Megjelent az a kormányrendelet, amely rögzíti, hogy 2024. május 1-től a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj után visszaigényelhető adó mértéke 90 százalékra emelkedik. A korábbi szabályozás szerint a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj után megfizetett adónak a világgpiaci ártól függően eddig 86, illetve 87 százaléka volt visszaigényelhető, míg az ezt megelőző években ez mindössze 82, illetve 83,5 százalékban került meghatározásra. Ezt emeli most a kormány 90, illetve 90,5 százalékra, ami hektáronként átlagosan mintegy 400 forintos többletet jelent a gazdálkodónak.

GDP-ölő éghajlatváltozás

Egy új tanulmány szerint az éghajlatváltozás okozta gazdasági károk hatszor nagyobbak, mint a korábbi becslések alapján gondolták: a globális hőmérséklet 1 Celsius-fokos emelkedése a világ GDP-jének 12%-os csökkenéséhez vezet. A kutatás készítői arra figyelmeztetnek, hogy az évszázad végére előrejelzett 3 Celsius-fokos hőmérséklet-emelkedés olyan gazdasági veszteségeket okoz, amelyek egy állandó háború okozta kárhoz hasonlíthatók.

Termőföld eladó

Újabb 10 hektárt meghaladó földrészletek kerülhetnek a gazdákhöz. Az intézkedéssel a kis- és közepes gazdálkodók, valamint a helyi termelők földhöz jutását támogatja. Az árverések 2024. évi ütemében csaknem 20 ezer hektár földrészletet kínálnak megvételre. A szántó, a rét és a legelő művelési ágú területek mellett a vegyes művelési ágú földrészletekre is lehet licitálni. Az árverések lebonyolítására 2024. július 1. és 2024. július 12. napja között kerül sor.

Termelővédelmi törvénycsomag

Az Országgyűlés által elfogadott termelővédelmi törvénycsomag a 2015. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: termékpiaaci törvény) módosítása révén a meglévő piacszabályozási eszközök fejlesztésével és új szabályozási elemek megteremtésével javítja a termelők felvásárlókkal szembeni kiszolgáltatott helyzetét és jogi eszközökkel biztosít erősebb védelmet számukra, valamint megteremti a termeltetők és termelők közötti kapcsolatrendszer új jogi alapját. A legtöbb új szabály a szükséges felkészülési idő biztosítása érdekében 2025. január 1-jétől lép életbe.

Nem jön több orosz gabona és ukrán cukor az EU-ba

Az Európai Unió kereskedelmi miniszterei megállapodtak abban, hogy július 1-jétől jelentős vámokat vetnek ki az orosz és fehérorosz gabonára, olajos magvakra, illetve az azokból készült termékekre, ami gyakorlatilag leállítja ezeknek a behozatalát. A vám tonnánként 95 euró (37 ezer forint) lesz a gabonafélékre és 50 százalék az olajos magvakra, számolt be a honlapján az Európai Tanács. A miniszterek döntése az Európai Bizottság március 22-i javaslatát követi – emlékeztetett a hírről tudósítva a Reuters.

Oroszország megtalálta a világ második legnagyobb olajkészletét

Gigantikus olajtartalékot fedezett fel Oroszország. A még május első felében azonosított olajkészletre orosz kutatóhajók bukkantak az Antarktiszon, a kontinens brit tengerentúli területén. A brit antarktisi terület fennhatósága vitatott, mert a terület egy része feletti fennhatóságra Chile és Argentína is igényt formál arra hivatkozva, hogy átfedésben van saját antarktisi területeikkel. Antarktisi területekre több ország formál igényt, ám ezeket a világ legnagyobb országai és a nemzetközi szervezetek sem ismerik el jogszerűnek. Kitermelni a készletet nem lehet, mert a nemzetközi megállapodás értelmében a déli kontinensen nem végezhető bányászati tevékenység.

Szintet léptek a csalók

Ismét telefonos csalási kampányt folytatnak a kiberbűnözők, ráadásul immár fenyegető stílusban. A magukat a jegybank munkatársainak hazudó csalók már az ügyfelek biztosítási, illetve befektetési jellegű megtakarításait is meg akarják szerezni. Az MNB munkatársai ugyanakkor nem keresnek meg telefonon ügyfeleket biztosítói, tőkepiaci megtakarításaik „biztonságba helyezése” érdekében. Adott esetben magát rendőrnek kiadó tettestársat is bekapcsolnak a beszélgetésbe.

Tejfehérje növényből

Az állatjólétet szem előtt tartva, növényi molekuláris gazdálkodással (PMF) állítja majd elő a sajtkészítéshez szükséges kazeinfehérjét a NewMoo Ltd. nevű élelmiszer-technológiai start-up. Tudósaik ugyanis olyan fehérjét mutattak be, amelyek tápértékük, összetételük és funkciójuk tekintetében tökéletesen megfelelnek a tejfehérjéknek.

Lisztharmat-ellenálló búza

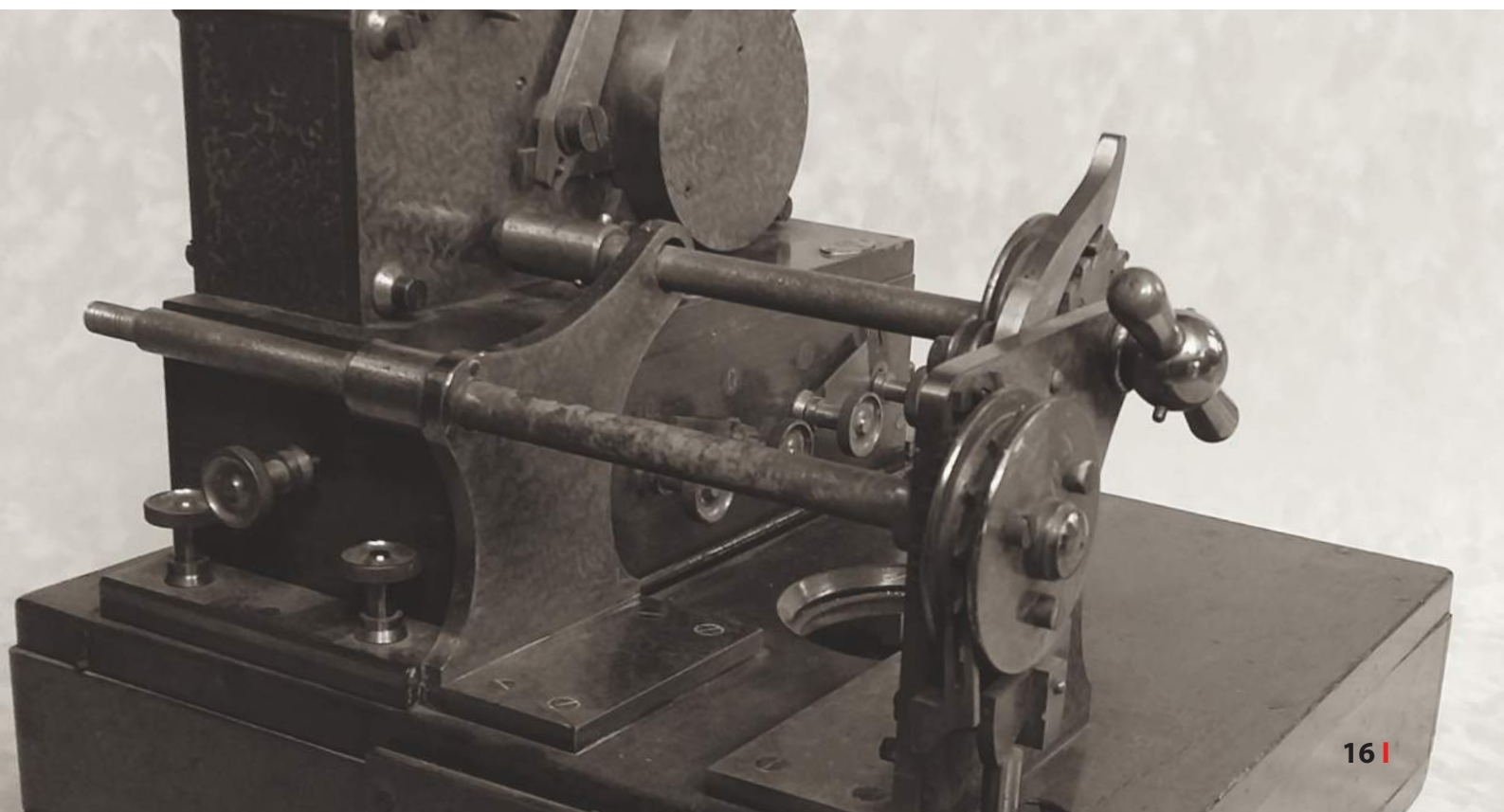
Az aszályra génnemesített búza 20%-kal is több termést hoz aszályban(!), Kína, a világ legnagyobb búzaimportőre pedig a napokban jóváhagyott egy újfajta géntechnikákkal nemesített búzát, ami ellenáll a lisztharmatnak. A Kínai Tudományos Akadémia kutatóinak sikerült megváltoztatniuk a búza genetikai felépítését, hogy az ellenálló legyen a növényi betegséggel szemben anélkül, hogy a terméshozamát befolyásolná. Az így nyert tulajdonságot különféle búzafajtákon lehet használni.

Egészségvédő tönkölybúza

A tönkölybúza jól alkalmazkodik a környezeti adottságokhoz, és minden talajon megterem. A bronzkortól a középkorig fontos szerepet töltött be a népelelmezésben. Később feledésbe merült, de napjainkban ismét a figyelem középpontjába került, így természetese és fogyasztása újra aranykorát éli.

A tönkölybúzának számos jótékony tulajdonsága van, tudományos bizonyítékok igazolják, hogy kiemelkedően gazdag fehérjében, vitaminokban és ásványi anyagokban. A tönkölybúza 100 grammjának energiatartalma 376 kcal. Kb. 20 százaléka értékes fehérje, melyben minden esszenciális aminosav megtalálható. Aminosav-összetétele hasonlít az emberi fehérjékére, és eltér attól, ami a hagyományos búzafehérjére jellemző.

Rendszeres, hosszú távú fogyasztása hozzájárulhat a koleszterinszint csökkenéséhez, és segíthet megelőzni az érlemeszesedést. Mivel kisebb a szénhidrát- és rosttartalma, mint a hagyományos gabonaféléknek, a cukorbeteg étrendjébe is beilleszthető. Esszenciális zsírtartalma jótékonyan hat az idegrendszerre.

Vesztélyes méhbetegség

Több Szolnok környéki településen is felütötte fejét a nyúlós költésrothadás, amely a méhészetek egyik legkomolyabb állategészségügyi problémája. A kór miatt elrendelték a zárlatot, tilos a méhek vándoroltatása és a méz, vagy a méhészeti eszközök szállítása is. Az érintett területen lévő méhcsaládok vándoroltatása tilos, illetve más helyről méhekkel odavándorolni szintén tilos. Fontos, hogy a méhek termékeit, betegséget terjesztő tárgyakat, anyagokat kivinni is tilos a területről.

Az ország legjobb pálinkája

Az Országos Pálinka- és Tönkölypálinka idei versenyére 341 nevezés érkezett, amelyek közül 286 részesült elismerésben, 29 arany, 146 ezüst és 91 tétel bronz minősítést kapott. A díjátadó részeként átadták Magyarország legjobb pálinkája 2024. díjat is, amelyet a húsz éves tapasztalattal rendelkező Brill Pálinkaház Vilmoskörte pálinkája érdemelt ki.

A világ legidősebb bora

Spanyolország déli részén találtak rá a legidősebb bora, ami folyékony formában maradt fenn: az eredetileg fehérbornak készült ital mára a 2000 év alatt lezajló kémiai folyamatok révén vöröses-barnás árnyalatúra színeződött, a testességét pedig az okozhatja, hogy a kutatók egy római férfi elhamvasztott csontjait is azonosították az első századra datált bort tartalmazó urnában. Korábban egy 1700 éves bor számított a legrégebbnek, amelyet még 1867-ben fedeztek fel Németországban.

A világ legerősebb traktora, John Deere 9RX 830 - 830 LE

A 9RX 710, 770 és 830 a John Deere legerősebb traktor modelljei a gyártásban. Az önjáró szecs-kázókból már ismert 18 literes JD18X motor és az új e21 sebességváltó kombinációja, az újratervezett gumihevederes járószerkezettel páratlan vontatási teljesítményt garantál. A nagyobb teljesítményhez nagyobb munkagépek illeszthetőek, így hatékonyabbá válik a szántóföldi munka. Hasonló jellemzőkkel találkozhatunk a lista többi John Deere gépénél is, hiszen azok is a 9RX széria tagjai.

A nagyobb teljesítmény nagyobb munkagépeket, kevesebb szántóföldi időt és kevesebb munkát jelent – forrás: John Deere

Hiába titkolták, végül lefotózták a rejtélyes óriáskombájnt

Franciaországban sikerült lefotózni az egyelőre, de láthatóan hatalmas, háromtengelyes gabona-betakarítógépet. A fotót több nemzetközi szaklap is lehozta, miután Európa különböző országaiban megkezdődnek az egyelőre titokzatos, háromtengelyes, monumentális gabona-betakarítógép tesztjei. A maquinac.com és a lengyel profitechnika.pl után a GÉPmax azt írja: a koncepciógépet egyelőre burkolatok nélkül üzemeltetik, és szállítják annak érdekében, hogy még véletlenül se legyen árulkodó jel arra, hogy melyik gyártó vagy konszern próbálgatja új kombajnfejlesztési elgondolásait.

• A világ legkisebb gabonája

Egyre népszerűbbé válik az élelmiszertermelési kihívások elé néző világban az Etiópiában és Eritreában őshonos teff (*Eragrostis tef*), a perjefélék családjába (*Poaceae*) tartozó gabonanövény. Bár a magja nagyon apró, de tápanyagban rendkívül gazdag. Őshazájában a lisztjéből készítik a fő élelemforrást, az indzserát, ami egy kiváló beltartalmi értékekkel rendelkező palacsintaszerű, szivacsos szerkezetű kenyérféle, enyhén erjesztett tésztával. Nagy előnye – lényegében ennek is köszönheti más kontinenseken történő gyors terjedését –, hogy gluténmentes, így lisztérzékenyek is fogyaszthatják.

• Számolni tudó varjak

Egy tudóscsoport kimutatta, hogy a varjúfélék képesek vizuális és auditív jelzésekre reagálva meghatározott és szándékos számú rikácsolást produkálni, tehát „tudnak hangosan számolni”. Míg más állatoknál, például a mézelő méheknél bizonyították, hogy képesek megérteni a számokat, a számolási készségnek ezt a sajátos megnyilvánulását még egyetlen más, nem emberi fajnál nem figyelték meg.

• Önvezető légitaxi

Az XPeng autógyártó egyik leányvállalatának fejlesztésében készülő kétszemélyes, elektromos repülőgép végrehajtotta az első hazai felszállását. A vállalat azt tervezi, hogy a légitaxi 2024 utolsó negyedében már előrendelhető lesz.

 Tudod mi a quinoa

A botanika és Kolumbusz-előtti dél-amerikai kultúrákkal foglalkozó tudósok már évtizedekkel korábban felhívták a figyelmet a quinoa növény különleges értékeire, annak termesztése azonban földrészünkön máig is jelentéktelen maradt, bár a termék Európába irányuló importja növekszik.

Mióta az ENSZ a 2013-as évet a quinoa nemzetközi évének nyilvánította, Európa-szerte fokozott érdeklődés mutatkozik ennek az álgabonához tartozó növénynek a termesztése és fogyasztása iránt. Az európai quinoaimport ma már évente több mint 20.000 tonnát tesz ki.

Legnagyobb értékét azonban a mégis a növénynek az időjárás- és talajadottságokkal szembeni igénytelensége, illetve alacsony előállítási költsége, valamint szárazság- és hőtűrő képessége, amely utóbbi tulajdonságok a klímaváltozás negatív hatásai nyomán különösen felértékelődtek.

Bölcsességtár

Monitor Hitelesen. Gyorsan.

(1879-1955) *Albert Einstein*

Nobel-díjas német elméleti fizikus
Sokak szerint a 20. század legnagyobb tudósa.

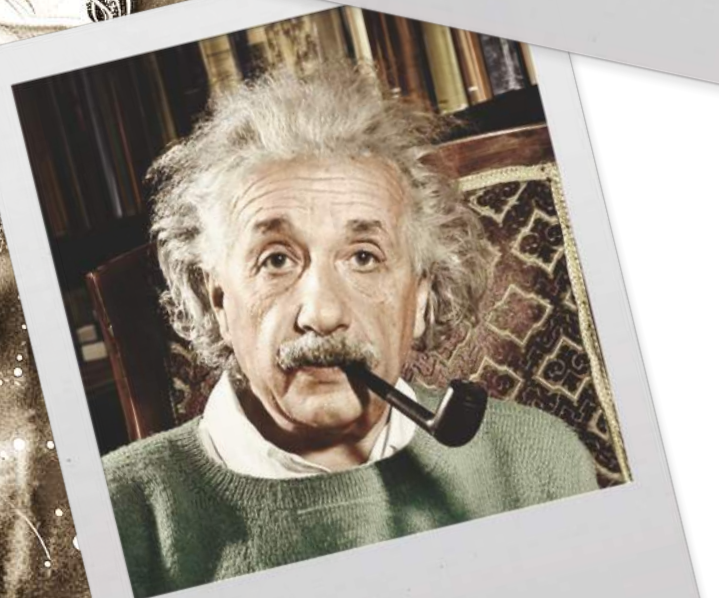
Amikor Albert Einstein és Charlie Chaplin 1931-ben találkozott, a következő óátbeszéd zajlott le közöttük:

Einstein Chaplinnek:

- Amit benned igen nagyra értékelek, az a művészeted egyetemessége. Nem szólsz egy szót sem és az egész világ megért téged.

Chaplin Einsteinnek:

- Ez igaz, de a te dicsőséged sokkal nagyobb az enyémnél, hiszen téged az egész emberiség dicsőít anélkül, hogy egy szót is értene abból, amit mondasz.

„Ne sikeres ember próbálj lenni, hanem értékes.”

I Forrás

Híreket nem kommentálunk!